

FÖRESLÅ. v. a. 3. (böjes som *Slå*) Muntligen eller skriftligen för en person framställa sin tanke om något, som man anser lämpligt, tjenligt, rådligt, nyttigt att göra, på det han må öfverväga det och antingen bestämma sig dertför eller icke. *F. en lag. F. någon ett giftermål, en resa. Han f-slog mig, att vi skulle gå ut och promenera. F. någon till en syssla.* framställa, anföra någon såsom passende att erhålla en ledig syssla. — I dagligt tal brukas ofta *Slå före.* — *Syn.* Projektera. — *Föreläende, n. 4.*

FÖRESPEGLA, v. a. 1. Med afsigt gifva en person falsk förhoppning om något. *F. någon stora fördelar.* — Ordet, nytt, bildadt efter tyskan, brukas numera allmänt. — *Förespeglände, n. 4.*

FÖRESPEGLING, f. 2. 1) Handlingen, då man förespeglar en något. — 2) Det, som man förespeglar någon. *Detta allt var blott en falsk f.*

FÖRESPEL, se *Förspel.*

FÖRESPRÅK, n. 3. (föga brukl.) 1) Företal. *F-et till Eddan.* — 2) Förbön. — 3) Förord, rekommendation.

FÖRESPRÅKARE, m. 5. — **KARINNA** ell. — **KERSKA,** f. 1. 1) En, som faller förbön för någon. — *Syn.* Förebedjare. — 2) En, som förordar, rekommenderar någon.

FÖRESPÅ, v. a. 2. 1) Såsom siare, profet, spåman förutsäga. *Christus f-dde Jerusalems förstöring.* — *Syn.* Förutspå. — 2) (i utsträckt mening) Förutsäga. *Man f-r krig till nästa år.* — *Syn.* Förutspå, Förutsäga. — 3) Se *Förebåda.* — *Förespående, n. 4.*

FÖRESTAFVA, v. a. 1. 1) Stafva före någon, som skall stafva efter (vid undervisning i innaläsning). — I denna mening säges oftare *Stafva före.* — 2) Förut säga eller uppläsa, hvad någon skall säga efter. *F. någon eden.* — 3) (fig.) Ingifva, lägga någon i munnen, hvad han skall säga. *Det behöfver ingen f. honom, hvad han skall säga; han vet det nog ändå.* — *Förestafvande, n. 4. o. Förestafning, f. 2.*

FÖRESTUNDA, v. n. 1. Se *Tillstunda.*

FÖRESTÅ, v. n. 2. (böjes som *Stå*) 1) Stå förut (i bok, skrift). Brukas i denna mening mest i part. pres. — 2) Säges om det, som man med säkerhet vet eller med visshet väntar snart skola ske. *Julhelgen f-r nu snart. Ingen vet, hvad som f-r. En olycka f-r oss.* — *Syn.* Instunda, Tillstunda, Stunda; Vänta. — V. a. Sköta, hafva styrelsen öfver något, som blifvit anförtrodt åt ens uppsigt, värd. *F. ett embele, en syssla, ett pastorat, ett hushåll.* — *Syn.* Förvalta, Sköta.

FÖRESTÅENDE, n. 4. 1) (neutralt) Omständigheten, att något förestår. — 2) (aktivt) Omständigheten, att man förestår något, att något förestås. — *Part. pres.* (af *Förestå, v. n.*) Som förestår. Brukas ofta nästan adjektivt, under följande bemärkelser: 1) Förut omnämnd, förenämnd; förut anförd. *F. berättelse, bref, anekdot. F. sida, förra sidan.* — 2) Som instunder. *Under f. marknad, helg.* — *Syn.* Se *Tillstundande.*

FÖRESTÅNDE, m. 5. — **DERSKA,** f. 1. Den, som förestår något. Har sammansättningarna Riksföreståndare, Fattigföreståndare.

FÖRESTÅNDESKAP, n. 5. En föreståndares befattning.

FÖRESTÅLLA, v. a. 2. 1) Utgöra afbildningen af något. *Denna tafta f-ller den heliga familjen. Teatern f-ller ett palats. Hvad skall detta f.?* — *Syn.* Framställa, Afbildning. — 2) (med

person till subjekt) Framställa i bild. *Man f-ller Jupiter under bilden af en vördnadsvärd åldrig man med åskviggen i ena handen, spiran i den andra och en örn vid sina fötter. F. i brons, genom bilder, tecken, i målning, o. s. v.* — 3) I tal och åhörder efterhärma. Säges isynnerhet om skådespelare. *F. någon på scenen. Han f-lde Cæsar.* — Man säger vanligare *Agera.* — 4) Innehafva en eller flera personers ställe, i kraft af dertill uttryckligen förlänad rättighet. *En vice konung f-ller den konung, hvars makt han utöfvar. En ambassadör f-ller sin konungs person.* — *Syn.* Representera. — 5) Säges äfven om den, som har särskilt fullmakt att göra något å annan persons, vare sig furstes eller enskilt persons vägnar. *En fullmäktig f-ller den person, af hvilken han har sin fullmakt. En riksdagsfullmäktig f-ller samtliga sina kommittenter.* — *Syn.* Representera. — 6) Säges äfven om dem, som vid vissa offentliga ceremonier äro tjenstförrättande i stället för andra personer, hvilka ägde rättighet dertill, i fall de vore närvarande. *Vid Ludvig XV:s kröning f-lde hertigen af Orléans hertigen af Bourgogne.* — *Syn.* Representera. — 7) Förä någon till sinnes det orätta uti, olägenheterna af något, som han gjort eller ämnar att göra. *Han f-lde honom i de allvarligaste ordalag den orättvisa, man hade begått emot honom. Man f-lde honom, att han skulle störta sig i söderfvet, om . . . Det tjanar till ingenting att f. honom olägenheterna af detta steg. Tillåt mig f. er, att . . .* — *Syn.* Förehålla, Förebrå. — 8) För en person framställa en annan för honom obekant, med uppgift af dennes namn och karakter. *F. en person för någon.* — Vanligare säges *Presentera.* — *F. sig, v. r. 1)* Tänka sig. *F. sig något. F-ll er följderna, hvad som skulle hända, om ni gjorde det. F-ll er en man, fordom rik, nu bragt till tiggarsstafven. Ingen kan f. sig, hvad jag led vid denna anblick. Man f-lle sig deras förvåning och harm. Jag f-lde mig henne såsom en god och älskvardig kvinna. Huru f. sig hans förtviflan vid denna oväntade förlust!* — 2) Hoppas, förmoda, tro, antaga. *Jag f-ller mig, att det lyckas bättre, än man tror. Jag f-ller mig, att saken egentligen förhåller sig så. F-llo oss för ett ögonblick, att så vore.*

FÖRESTÄLLANDE, n. 4. Handlingen, då man föreställer; händelsen, omständigheten, att någon eller något föreställas. *Ett ämnes f. i målning, i brons. En hjettes f. på scenen. Berättigad till f. af konungens person. Genom f. af allt detta lyckades han slutligen att beveka monarken. En persons f. för någon.*

FÖRESTÄLLARE, m. 5. (artil.) Den framvagn, som uppbar en kanonlavett, och för hvilken hästarne spännas. Borde rättare skrivas *Förstälare* (fö'rstålare).

FÖRESTÄLLNING, f. 2. 1) Se *Föreställande.* Brukas mindre än detta, utom i bem. 3. *Vid hans f. (ej Föreställande) för fursten.* — 2) Säges om föremål, som man föreställer genom målning, bildhuggeri, gravur. *F-en af en batalj. Denna basrelief är en f. af den heliga familjen.* — *Syn.* Afbildning, Aftmåning, Skilderi. — 3) Offentlig framställning på scenen af teaterpjesser eller förvisning af hvarjehanda konstner till allmänhetens förlustande. *Första, andra f-en af en teaterpjäs. Lindansartruppen ger i aften en f. i cirkus.* — *Syn.* Representation. — 4)